

Univers Pedagogic

8 (891),
22 februarie 2024

Săptămânalul pedagogilor din toată țara!

pro

PROGRAME GRATUITE PENTRU RECALIFICAREA PROFESIONALĂ A CADRELOR DIDACTICE - ȘI ÎN ANUL 2024

Circa 1200 de cadre didactice din învățământul general și profesional tehnic vor beneficia în acest an de cursuri gratuite de recalificare profesională. Costurile pentru program vor fi acoperite integral de Ministerul Educației și Cercetării, care a alocat în acest sens peste 6 milioane de lei. De această oportunitate vor putea beneficia profesorii care se vor înscrie la programe de recalificare profesională (60 de credite), conexe specialității formării profesionale inițiale absolvite.

La moment sunt disponibile 16 programe de recalificare profesională acreditate în cadrul Universității Pedagogice de Stat „Ion Creangă” din Chișinău (UPSC) și Universității de Stat din Moldova (USM), la care se pot înscrie cadrele didactice:

1. pedagogie preșcolară;
2. pedagogia învățământului primar;
3. psihopedagogie specială;
4. educație civică/educație pentru societate;
5. educație tehnologică;
6. arte plastice;

7. limba franceză;
8. matematică;
9. informatică;
10. limba engleză;
11. geografie;
12. istorie;
13. limba și literatura română;
14. biologie;
15. chimie;
16. fizică.

Cursurile gratuite de recalificare profesională se vor desfășura în perioada martie - decembrie 2024. Pentru a se înscrie la aceste programe, cadrele didactice trebuie să aleagă instituția

în care intenționează să facă cursurile și să completeze un formular de înregistrare până pe data de 23 februarie curent. Formularele pot fi accesate la următoarele linkuri:

- pentru UPSC: bit.ly/recalificare2024UPSC
- pentru USM: bit.ly/recalificare2024USM

Urmare a cursurilor de recalificare, profesorii vor putea preda două discipline școlare concomitent, aceasta urmând să contribuie la acoperirea deficitului de cadre didactice din sistemul educațional.

FIRST LEGO League Challenge Moldova 2024 - Un Summit al Creativității și Inovației

Centrul Național de Inovații Digitale în Educație „Clasa Viitorului” a inaugurat cea de-a IX-a ediție a Competiției FIRST LEGO League Challenge Moldova 2024. Într-un spectacol impresionant al tehnologiei și creativității, peste 75 de echipe și 600 de elevi și antrenori de robotică din întreaga țară au început o călătorie captivantă în lumea fuziunii dintre artă și tehnologie.

Sub titlul sugestiv „MasterPiece”, competiția din acest an propune o abordare inovatoare, încurajând participanții să exploreze conexiunile dintre artă și tehnologie și să dezvolte soluții unice pentru provocările contemporane.

Peste câteva luni de muncă asiduă echipele și-au construit roboții - adevărate opere de artă tehnologică -, folosind piese LEGO și creativitatea lor fără margini. Aceste creații au fost în centrul atenției în timpul semifinalelor

desfășurate în luna februarie 2024, unde participanții și-au demonstrat abilitățile în IT și capacitatea roboților de a executa misiuni complexe.

Printre participanți se numără și echipe din România și Estonia, aducând o dimensiune internațională deosebită evenimentului și evidențind importanța colaborării transfrontaliere în domeniul tehnologiei și educației.

Competiția se desfășoară sub îndrumarea atentă a echipei „Clasa Viitorului” din cadrul Universității Pedagogice de Stat „Ion Creangă” din Chișinău, care a făcut posibilă această oază a inovației și cunoașterii.

Felicitări tuturor participanților pentru efortul lor susținut și pentru prezentarea proiectelor de excepție! Competiția FIRST LEGO League Challenge Moldova 2024 promite să fie o explozie de imaginație și inovație, aducând împreună tineri pasionați de tehnologie și artă într-un spectacol memorabil al creativității moderne.

Au fost desemnați câștigătorii Concursului „Mold SEF”, ediția a XII-a

Învingătorii Concursului Național de Științe și Inginerie (Moldova Science and Engineering Fair) 2024 au fost premiați în cadrul unui eveniment festiv. Concursul a avut loc în perioada 16-18 februarie la „Mediacor” și a întrunit circa 160 de elevi din toată țara.

Prezentă la eveniment, Galina Rusu, secretar de stat în cadrul Ministerului Educației și Cercetării, a felicitat participanții pentru rezultatele obținute în cadrul competiției și efortul pe care l-au depus în dezvoltarea proiectelor din domeniul științelor și ingineriei.

„Mă bucur să văd tineri entuziaști și dornici de a face cercetare în domeniile îndrăgite. Știu că ați dat dovadă de creativitate și ingeniozitate în realizarea proiectelor. Munca dumneavoastră a fost apreciată la justa valoare de către membrii juriului și sunt sigură că veți continua să munciți și mai mult pentru a avea rezultate și mai frumoase”, a menționat Galina Rusu.

La ediția din acest an a concursului au fost înscrise 99 de proiecte elaborate de 159 de elevi, ghidați de 73 de profesori. Din numărul total de proiecte, 41 au fost înscrise la categoria „Științe și Matematică”, 41 - la categoria „Științe Aplicate” și 17 - la categoria „Tehnologia Informației”. Criteriile de evaluare pentru proiectele participante au fost: aplicabilitatea, creativitatea, abordarea științifică, complexitatea studiului, actualitatea temei, claritatea prezentării. Ținând cont de aceste criterii, Comisia de jurizare

a desemnat 27 de proiecte pentru a fi premiate la etapa națională și a propus înaintarea a două dintre acestea pentru participare la etapa internațională a concursului.

Premianții etapei naționale a Concursului sunt elevii ai instituțiilor de învățământ din raioanele/municipiile: Bălți, Cahul, Chișinău, Glodeni, Hâncești, Ialoveni, Sângerei, Ungheni și UTA Găgăuzia. Proiectele propuse pentru participare la etapa internațională a Concursului sunt: „Ajustarea gradului de hidrofobie al cipurilor

pentru microfluidică cu ajutorul nanoparticulelor”, elaborat de Bogdan Pisarenco, elev în clasa a XI-a la Liceul Teoretic Republican „Aristotel” din Chișinău, și „Flux de lucru BWA-METH pentru detectarea biomarkerilor de hipometilare globală în cancerul mamar”, elaborat de Felicia Iordachi, elevă în clasa a XII-a la Liceul Teoretic „Orizont” din Chișinău.

Concursul Național de Științe și Inginerie „Mold SEF” este organizat de Ministerul Educației și Cercetării și Agenția Națională pentru Curri-

culum și Evaluare în parteneriat cu Asociația Companiilor din Domeniul TIC, Agenția de Stat pentru Proprietate Intelectuală, cu suportul Universității de Stat din Moldova, a Centrului Industriilor de Film și Media „MEDIACOR” și a Centrului Republican pentru Copii și Tineret „ARTICO”.

Ministerul Educației și Cercetării și Agenția Națională pentru Curriculum și Evaluare adresează felicitări premianților, profesorilor și părinților, dorindu-le succese în continuare.

Proiect pentru comunități mai curate, cu participarea a 10 școli din raionul Cahul

Sesiuni de informare privind activismul ecologic, justiția verde, protecția aerului și sănătății, promovarea transportului prietenos mediului și a modului sănătos de viață au fost organizate în cadrul proiectului Eco Friendly School. De aceste activități, desfășurate în perioada 16 august - 30 noiembrie 2023, au beneficiat peste 240 de elevi din 10 instituții de învățământ din raionul Cahul, cu participarea unor experți din cadrul Agenției de Mediu Sud.

Evenimentele de informare au avut loc la Gimnaziile „Alecu Russo” din Ursoaia, „Mircea cel Bătrân” din Moscovei, „Ion Creangă” din Borceag, „Nicolae Botgros” din Badiicul Moldovenesc, „Grigore Racoviță” din Andrușul de Sus, „Mihail Sadoveanu” din Vadul lui Isac, Gimnaziul-grădiniță „Igor Crețu” din Găvănoasa, precum și la Liceele Teoretice „Ioan Vodă”, „Dimitrie Cantemir” și „Mihai Eminescu” din mun. Cahul.

În plus, au fost achiziționate seturi de unelte pentru grădinarit, care vor fi distribuite instituțiilor partenere pentru a sprijini crearea și întreținerea spațiilor verzi în apropierea acestora. De asemenea, pentru promovarea transportului prietenos mediului, în cadrul proiectului vor fi procurate și instalate 10 parcări pentru biciclete.

Sesiunile proiectului s-au derulat cu susținerea financiară a Suediei, fiind sprijinite

de AO Perspectiva în cadrul Programului de granturi mici „Cetățeni activi pentru un mediu sănătos și justiția verde”, parte a proiectului „O justiție verde pentru un mediu protejat și comunități durabile în R. Moldova”, implementat de AO EcoContact. Eco Friendly School este unul dintre cele 8 proiecte desemnate câștigătoare în cadrul celor două runde de apeluri ale programului amintit supra.

Valoarea totală a bugetului pentru proiectul respectiv este de aproximativ 450 000 de lei (echivalentul a 22 500 de euro), dintre care cea a grantului constituie în jur de 400 mii de lei, cu o perioadă de implementare de un an. Este de menționat că pe viitor organizațiile eligibile au posibilitatea să participe la cea de-a III-a ediție a Programului de granturi mici pentru ONG-uri.

Cor. UPP

La Programul național de studiere a limbii române (2024) până în prezent s-au înscris aproximativ 8 mii de persoane

La ediția 2024 a Programului național de studiere a limbii române s-au înscris – de la începutul lunii curente și până acum – în jur de 8 000 de persoane. Înscrierea la cursuri va continua până în data de 29 februarie a.c.; acestea se vor desfășura în perioada martie-decembrie 2024, atât cu prezență fizică, cât și online.

Participanții la cursuri vor obține un certificat cu indicarea nivelului de competență lingvistică de cunoaștere a limbii române, în conformitate cu pre-

vederile Cadrelor Europene Comune de Referință pentru Limbi. Doritorii de a învăța limba română se pot înscrie la curs prin completarea unui formular online (pe care îl vor accesa intrând pe site-ul bit.ly/programlimbaromana)

sau se vor adresa la numărul de telefon 068686004, în zilele de lucru (orele 9:00-17:00). Ministerul Educației și Cercetării preconizează ca în anul curent în cadrul Programului să fie instruiți aproximativ 4000 de angajați din sistemele educaționale și medicale, precum și din administrație publică, justiție, economie ș.a., cu acest scop fiind alocată suma de peste 8 milioane de lei. Reamintim că în anul trecut durata unui curs era de 60 de ore. De această dată, cursul s-a prelungit aproape de două ori, urmând să se desfășoare în medie 120 de ore, în funcție de nivelul de competență lingvistică a participantului.

Reporter UPP

Impactul produselor din tutun asupra sănătății copiilor devine tot mai nefast

Circa 16% dintre adolescenții din Republica Moldova consumă tutun și alte produse derivate din acesta. Dependența față de acest gen de produse și expunerea frecventă la fumul de țigară au fost subiectele discutate de specialiști din mai multe țări în cadrul unui atelier desfășurat la Chișinău și organizat de Societatea de Pediatrie din R. Moldova.

Evenimentul a fost marcat de prezența unor membri ai organizațiilor profesionale, care au în grijă sănătatea copiilor și adolescenților din SUA, România, Turcia, Macedonia de Nord, Albania, Kazahstan, Kârgâzstan, precum și a unor reprezentanți ai Biroului Organizației Mondiale a Sănătății (OMS) în Moldova ș.a. La nivel global, sunt înregistrate anual aproximativ 8,7 milioane de decese din cauza fumatului, iar la nivel național se constată 5 mii de morți din aceeași pricină, consumul de tutun fiind unul dintre principalii factori de risc în decesele provocate de bolile netransmisibile.

Vom remarca că impactul produselor din tutun asupra sănătății copiilor devine tot mai nefast, începând de la patologii somatice și încheind cu probleme legate de sănătatea mintală, manifestată prin depresii, fobii sau alte afecțiuni psihice. Astfel, în cadrul atelierului, experții au abordat subiecte de actualitate ce țin de

prevenirea și controlul consumului de tutun și rolul medicilor pediatri și al societăților profesionale de profil în vederea combaterii efectelor negative legate de expunerea copiilor la acest viciu.

În același timp, s-au identificat noi obiective și eventuale răspunsuri la provocările comune în ceea ce privește susținerea renunțării la fumat. De asemenea, s-a discutat despre oportunitățile de educație și suport în ceea ce ține de controlul acestui fenomen și reducerea fumatului la nivel regional. În final, a fost elaborat un cadru de referință ce include scopuri de atins, structuri corespunzătoare și rezultate potențiale ale colaborării pe viitor.

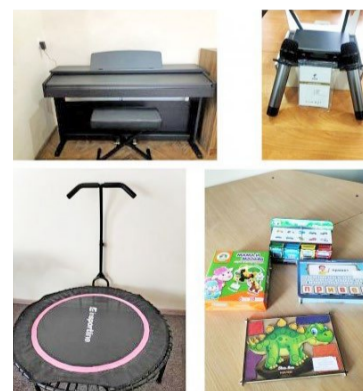
B. Iu.

Echipamente muzicale pentru copiii din Tvardița, oferite de Miss Bulgaria Universe 2022

Miss Bulgaria Universe 2022, Oksana Jeliapova, a donat un pian electric Școlii de Arte pentru copii, mai multe microfoane Palatului Culturii, o trambulină și jocuri Centrului de reabilitare Nadezhda din Tvardița, Taraclia. Baniile pentru achiziționarea echipamentului au fost colectate la un eveniment caritabil, organizat de Jeliapova, originară din această localitate.

„Scopul evenimentului caritabil este de a păstra rădăcinile naționale și patrimoniul cultural al întregii comunități care trăiește în afara granițelor Bulgariei. Pentru a ajuta școlile bulgare, pentru a salva un centru cultural și pentru a-l susține cu instrumente muzicale, costume și tot ce ține de folclorul, istoria și tradițiile bulgare”, a menționat Oksana Jeliapova pe pagina sa de Facebook.

Tânăra care a studiat la Universitatea de Stat din Moldova, a câștigat al 24-lea concurs de frumusețe

Miss Bulgaria Universe 2022, desfășurată la Sofia, capitala acestei țări, precum și titlul Femeia anului 2023. Ea deține o diplomă în drept internațional și penal, iar în prezent locuiește în Varna.

Au fost excluse mai multe rapoarte și registre de evidență la grădinițe

Nomenclatorul documentației și rapoartelor în educația timpurie a fost revizuit de Ministerul Educației și Cercetării. Astfel, au fost excluse 9 modele de rapoarte, 3 planuri, 5 registre de evidență și 10 mape/dosare/portofolii, care anterior erau obligatorii de a fi elaborate de managerii, educatorii și personalul nedidactic al grădinițelor. În conformitate cu noile prevederi, fiecare instituție de învățământ va decide formatul de elaborare, completare și păstrare a documentației (format electronic, hârtie, mape/dosare/portofolii sau separat). De asemenea, varianta electronică a documentelor, suporturilor didactice-metodice, materialelor, registrelor și rapoartelor poate fi păstrată în fișiere special organizate, la care să aibă acces orice angajat al instituției, responsabil pentru deținerea oricărui dosar vizat de Nomenclator; de remarcat că în procesul de revizuire a acestuia din urmă au fost implicați directorii de instituții de educație timpurie, metodști, educatori și asistenți medicali. Subiectul a fost discutat la mai multe ședințe organizate de Minister cu managerii ai instituțiilor de învățământ, cadre didactice și specialiști responsabili pentru educația timpurie. Revizuirea Nomenclatorului face parte din primul pachet de debirocratizare în sistemul educațional, lansat de Ministerul Educației și Cercetării.

Cor. UPP

Universitatea Pedagogică de Stat „Ion Creangă”: Oportunități pentru candidații la studii

Facultatea care inspiră prin artă

Dintotdeauna arta a fost și este importantă pentru valoarea estetică pe care o promovează în societate. Artă are puterea de a comunica diverse mesaje, poate influența și poate modifica viața și percepția noastră. Ea reprezintă cea mai profundă expresie a creativității umane și poate atrage atenția asupra binelui și frumosului, dar și asupra unor probleme existente în viața cotidiană a omului modern. De data aceasta vrem să aducem în lumina reflectoarelor Facultatea de Arte Plastice și Design din cadrul Universității Pedagogice de Stat „Ion Creangă”. Facultatea care duce faima universității în țară și peste hotare prin diferite vernisaje și expoziții de artă, grație artiștilor plastici ce predau artele frumoase și a studenților creativi.

Facultatea de Arte Plastice și Design (FAPD) are o experiență de 40 de ani, este prima și unica facultate care pregătește cadre didactice pentru învățământul artistic din Republica Moldova, precum și artiști plastici profesioniști în domeniul designului și graficii. Aici se poate studia pictura, grafica, designul vestimentar, designul interior, artele decorative, dar și educația tehnologică, artele plastice cu studii aprofundate în design.

În frunte cu decanul facultății, doctorul în studiul artelor, conf. univ., Ana Simac, aici funcționează trei catedre: **Pictură; Studiul Artelor, Grafică și Metodologia Instruirii; Arta Decorativă.**

La **Catedra de Pictură** sunt studiate disciplinele fundamentale, care oferă studenților un suport teoretic și practic pentru studiul interdisciplinar al istoriei și teoriei artelor și tehnicilor picturii. Aceste cursuri orientează activitatea cognitivă și creativă a studenților spre formarea unui sistem coerent de noțiuni teoretice și a unor modalități practice de exprimare artistico-plastică. Studiul culorii completează abilitățile

studenților în utilizarea creativă a limbajului plastic. Practica plein-air, coordonată de Catedra picturii, este o componentă importantă a procesului de studii, orientată spre dezvoltarea și perfecționarea competențelor în domeniul picturii și desenului. Această practică presupune redarea iluminării în aer liber, spațialității și perspectivei aeriene, reprezentarea formelor reale, nuanțelor de culoare observate direct în natură. Lucrul în plein-air contribuie la formarea gustului artistic și dezvoltă imaginația, dar și competența de analiză conștientă a formelor văzute și a variațiilor cromatice.

Aici poți studia: Pictură de șevalet, Istoria artelor plastice, Compoziția de șevalet, Pictura monumentală, Compoziția monumentală, Bazele compoziției, Cromatologia, Iconografia, Istoria artelor naționale și etnografia.

O altă catedră din cadrul FAPD este cea de **Studiul Artelor, Grafică și Metodologia Instruirii**. Cursurile sunt structurate pe câteva direcții de bază: studiul artelor, discipline grafice și metodologia instruirii

pe discipline. Pe lângă disciplinele plastice fundamentale, catedra oferă studenților posibilitatea de a studia și modulul psihopedagogic important pentru cei ce vor să îmbrățișeze profesia de pedagog. Disciplinele catedrei propun studenților un profil tematic divers atât teoretic, cât și practic, bazat pe studiul bazelor desenului academic, studiul conotațiilor limbajului plastic, însușirea tehnicilor grafice, a programelor grafice la computer, formarea abilităților didactice.

Catedra coordonează activitatea științifică la facultate: activitatea de cercetare a studenților, masteranzilor, doctoranzilor și cadrelor didactice. Aici se studiază: Grafică de șevalet, Stampă, Desenul, Calligrafia, Grafica de carte, Grafica digitală, Designul grafic, Animația, Designul jocurilor, Arta foto, Anatomia plastică, Studiul artelor, Managementul în arte, Metodologia instruirii artelor plastice și educației tehnologice, Psihologia creativității, Psihologia formei și culorilor și Proiectarea asistată la computer.

A treia catedră este cea de **Artă Decorativă**. Misiunea fundamentală a Catedrei este pregătirea specialiștilor în domeniul general al designului interior, în domeniul designului decorativ și în domeniul creației de modă – design vestimentar, în cadrul unui mediu deschis spre cele mai actuale dezvoltări în domeniu.

Punctele forte ale programului de studii sunt înalta instrucție artistică și variatele parteneriate cu mediul profesional, care asi-

gură eficiență în familiarizarea studenților cu problemele concrete ale domeniului și facilitează inserția rapidă pe piața muncii.

Demersul educațional se concentrează pe formarea abilităților de relaționare a artisticului cu tehnicul, în scopul realizării creației de obiect artistic, cultural și etnic, totodată, realizabil tehnologic în serie sau ca unicat.

Catedra oferă posibilitatea de educație, cercetare științifică și creație artistică, prin studierea evoluției și perspectivelor de dezvoltare a relației complexe dintre artă și educație, într-un context interdisciplinar, prin contribuția unor discipline formative din aria artelor plastice și decorative.

Programul oferă studenților posibilitatea obținerii unor compe-

tențe complexe, stimulând atât creativitatea artistică specifică, cât și capacitatea de a acționa profesionist în aria industriilor creative. Aici puteți învăța:

Sculptură, Ceramică;
Giuvăiergerie, Tapiseria artistică;
Imprimeul artistic/batikul;
Design vestimentar,
Design interior;

Prelucrarea artistică a lemnului;
Prelucrarea artistică a pielii;
Bazele artei decorative;
Proiectarea și dezvoltarea aplicațiilor mobile;

Design textil, Pictură pe sticlă,
Materialogia;
Istoria interiorului, Istoria costumului;

Desen și pictură de specialitate.
Facultatea oferă toate cunoștințele necesare în domeniu. După absolvirea facultății

studenții au multe posibilități de angajare ca: designer grafic, web designer, ilustrator la editură sau tipografie etc.

Facultatea cuprinde următoarele programe de studii:

Ciclul I – LICENȚĂ (180 și 240 de credite)

Educație tehnologică (cu studii în design) - 3 ani;

Arta plastică – cu studii aprofundate în web design - 3 ani;

Arta plastică și Educație tehnologică - 4 ani;

Pictură - 4 ani, Grafică - 4 ani;

Arta decorativă (cu studii avansate

în prelucrarea artistică a metalului) - 4 ani;

Design interior - 4 ani, Modă – Design vestimentar - 4 ani;

Animație - 3 ani, Designul Jocurilor - 3 ani.

Studii cu frecvență redusă:

Ciclul I – Licență (240 de credite)

– 4 ani, Educație tehnologică, Arte plastice.

La finele studiilor studenții obțin titlul de Licențiat în Științe ale Educației sau Licențiat în Arte.

Ciclul II – MASTER (durata studiilor de 1,5 ani, 90 de credite):

Pictură de șevalet;

Modelarea artistică a costumului (Design vestimentar);

Prelucrarea artistică a materialelor;

Proiectarea artistică a interiorului (Design interior);

Design grafic;

Pedagogia artelor plastice și Management în arte.

Studiile de master oferă posibilitatea de aprofundare a competențelor în funcție de specializare, posibilitatea de a pretinde la funcții manageriale și la urma studiile la

Ciclul III – doctorat. Titlul obținut la finele studiilor: Master în Arte sau Master în Științe ale Educației.

FAPD dispune de o sală de calculatoare bine dotată, care permite studenților de la specialitățile design interior, grafică și arte plastice să-și creeze propriile proiecte artistice. Totodată, aici studenții sunt instruiți în educația digitală.

În atelierul de ceramică din cadrul Programului referitor la studiul „Arte Decorative” se practică vechea artă a prelucrării lutului. Prin modelarea și arderea argilei se obțin diverse obiecte decorative, dar și obiecte de uz casnic cu funcție aplicativă, cum ar fi: ulcioare și seturi de vase.

În atelierul de tapiserie se valorifică într-un stil modern tradiția vechilor covoare basarabene. Tot aici se produc lucrări textile în tehnici artistice experimentale, colaje textile, tehnica împăslirii și tehnici mixte.

Un alt spațiu luminos și bine dotat este atelierul designului interior. Aici studenții învață de la zero arta designului și țintesc spre a deveni designeri excepționali. Pentru a atinge acest obiectiv este nevoie de perseverență, spirit creativ și motivație.

Dacă ești pasionat de artă și design și dorești să îți transformi pasiunea într-o carieră de succes, vino la Facultatea de Arte Plastice și Design și, pe parcursul a trei ani, vei obține o dublă specializare. Aici vei învăța Artele frumoase împreună cu cei 57 de lectori calificați, în ateliere spațioase, vei avea șansa la colaborări internaționale.

Accesează pagina web a universității: <https://upsc.md/organizare/facultatea-arte-plastice-design/>

Pentru conformitate,
Silvia ȚURCAN

Har, dăruire și succes pedagogic

„Profesorii buni educă pentru profesie, profesorii excelenți educă pentru viață”
(Augusto CURY)

Olecție de excepție! O sărbătoare a sufletului! Ambele le-am trăit din plin pe data de 24 ianuarie, în incinta Liceului Teoretic „Olimp” din s. Costești, raionul Ialoveni. Seminarul profesorilor de geografie din raionul Ialoveni cu tema „Abordări pedagogice moderne la disciplina Geografie în contextul STEM/STE(A)M” - a fost organizat de către Direcția Generală Educație (DGE) Ialoveni și dedicat omagierii evenimentului istoric din 24 ianuarie 1859 - Mica Unire a Principatelor Române. Elevii, profesorii, de la mic la mare, toți îmbrăcați în veșminte naționale, trăiau intens bucuria evenimentului. Sărbătoarea a umplut de bucurie sufletele tuturor participanților. Am participat la activitate și noi, membrii Societății de Geografie „Gheorghe Năstase” din Republica Moldova. Am onorat această invitație cu mult drag. În cadrul asociației noastre activează cadre didactice din instituțiile școlare ale raionului Ialoveni. Toți sunt membri activi, responsabili, dedicați profesiei de pedagog. Seminarul a început cu un omagiu și cu un minut de reculegere în memoria regretatului profesor de geografie Iurie Melnic, un dascăl excelent la IP Liceul Teoretic „Olimp”, un mare patriot al Limbii Române și al neamului românesc. Eternă lumină și pomenire celui care a fost Iurie Melnic...

În cadrul programului de lucru au fost integrate mai multe activități: prezentarea generală a liceului, lecția publică în cl. a VIII-a cu subiectul *Vegetația Republicii Moldova*. Proiect STE(A)M (prof. Vera Melnic), activitatea „Costeștvatra mea natală”, expoziția *String-Art în Geografie*.

Toate activitățile au decurs într-o atmosferă caldă de sărbătoare, cu cântece patriotice, cu dansuri, pregătite de elevi. O sărbătoare profesională pentru toți participanții la seminar a fost lecția în clasa a VI-II-a, pregătită și desfășurată de profesoara de geografie Vera Melnic. O lecție postmodernă cu un profesor talentat! Identificarea, explorarea și descoperirea au fost cele trei acțiuni principale ale elevilor pe tot parcursul lecției. O lecție acțională, care reflectă realitățile vieții ce țin de

știința geografică și de alte discipline școlare, precum și de virtutea lor pragmatică. Învățarea cumulativă, hibridă a dominat toată lecția. Activitatea a fost gândită și proiectată în cadrul proiectului STE(A)M. Profesoara a ținut cont de interferarea a mai multor științe și a utilizat un sistem didactic procedural complex, cu eficiență sporită (experimental, demonstrația, problematizarea, descrierea cronică, analitică și explicativă, interviu, muzica, pictura și esul).

A fost o lecție multimedia cu învățare diferențiată, cu un design

reușit (text, audio, interviu, experiment, video, exerciții, probleme, soluții, creație (ierbar, pictură, desen, carte de vizită), o lecție agreabilă, impresionantă, cu un limbaj corect, cu o comunicare expresivă, elevată, cu gândire sistemică și succesivă din partea elevilor, fără fetișizarea instrumentului digital, dar cu mare stăpânire a lui prin rațiunea înaltă didactică. Elevii, rând pe rând, prezentau abilitățile formate la discipli-

nă, dar și capacități digitale. O lecție-spectacol! Lucrul cu tabla digitală a completat din plin evenimentele instructive ale lecției, care reflectau cunoștințe din fizică, chimie, biologie, matematică, limba și literatura română, artă. Toate procedeele didactice tradiționale și cele moderne interactive, îmbinate cu măiestrie didactică, erau direcționate spre formarea elevului, reieșind din realitatea vieții. Designul lecției în integritate a fost dictat de scopul și obiectivele discutate la începutul lecției de către elevi. Pe parcursul lecției elevii au fost ghidați de profesoară să afle despre patrimoniul vegetal al țării noastre, despre condițiile optime ale vegetației în plan local și regional, despre repartiția plantelor în Republica Moldova în dependență de factorii de mediu, despre cum

influențează acești factori vegetația naturală în localitatea natală, în Republica Moldova, despre influența omului asupra vegetației în plan local și regional, despre plantele medicinale, plantele cu compuși coloranți și utilizarea lor în ramurile economiei, despre densitatea vegetației și procedeele matematice de determinare a acestui aspect, despre rolul plantelor în viața social-economică. Au răsunat și cântece dedicate flori-

lor de ghiocei, lalele, lăcrimioare, de bujor, de liliac, au fost numiți pictori remarcabili, autori ai renumitelor peisaje naturale. Elevii au identificat pe hartă localitățile din Republica Moldova cu nume de plante. Au fost respectate riguros cerințele Proiectului STE(A)M. Profesoara a valorificat și emoțiile elevilor, prin implicarea legendelor despre plante, prin dialogul elevilor cu locuitorii vârstnici ai satului, care cu drag își aminteau despre poiențele de plantele efemere ale primăverii, astăzi dispărute, prin demonstrarea ierbarului, colectat de elevi cu cele mai tipice plante din localitate și din Republica Moldova.

Am observat și relația profesor-elevi: dacă la începutul lecției elevii aveau emoții, peste câteva minute o parte din ei au ieșit în fața clasei și, alături de dna profesoară, aveau de

îndeplinit sarcini de lucru, de efectuat experimente, încât nu ne mai observau pe noi, asistența, fiind implicați activ în lucru. Profesoara vorbea cu voce calmă, binevoitoare, elevii din priviri o înțelegeau și răspundeau cu același ton binevoitor. O astfel de relație profesor-elev mărturisește despre starea de bine, creată de ambele părți - un factor decisiv pentru obținerea performanței școlare.

Admirând lecția în clasa a VI-II-a, mă gândeam: iată potențialul pedagogic al unui profesor cu grad didactic superior, dar.... am aflat ulterior ca profesoara nu are nici gradul didactic întâi. Un dascăl adevărat, fără grad didactic, dar captat și preocupat integral de VOCATIE! Aici e puterea cuvintelor: „UN DASCĂL ARDE LUMINĂND”!

Participanții au avut posibilitatea să participe și la o altă activitate cu caracter nonformal pentru elevii clasei a IX-a, organizată de dna profesor Vera Melnic, împreună cu direcția liceului și DGE Ialoveni. O activitate la care au fost invitați primarul și agenții economici din localitate. A fost o întâlnire foarte utilă pentru procesul de

învățare al elevilor la disciplina Geografia Umană a Republicii Moldova. Parteneriatul administrația publică locală - instituția de învățământ-familia este cheia succesului în educația tinerei generații.

Activitatea a fost intitulată „SĂ ÎNVĂȚĂM DE LA SPECIALIȘTI”. Actorii principali au fost personalitățile vestite ale localității și elevii din liceu. Primarul Ilie IONĂȘ a vorbit despre lucrările care s-au făcut în sat, dar și despre cele proiectate pe viitor, despre datoria elevilor de a învăța în școală și de la viață. Au vorbit și reprezentanții agenților economici, antreprenorii, toți menționând faptul că școala este foarte importantă în formarea personalității omului. În școală se obțin cunoștințele necesare despre tot ce ne înconjoară, despre lume, societate, natură, se dezvoltă gândirea, comunicarea, toate necesare pentru viață. „Fără cunoștințele din școală noi nu am fi ceea ce suntem azi, au menționat antreprenorii. Pentru a avea în viață o carieră trebuie să învățați cât mai mult”.

Parascovia Carp, autoarea cărții „Istoria satului Costești”, a relatat despre investigațiile complexe în satul natal, o muncă minuțioasă, pe parcurs a zeci de ani, dar foarte necesară pentru prezentul și viitorul localității. Cartea „Istoria satului Costești” are o valoare inestimabilă, ea va rămâne peste ani, va fi completată și de generațiile viitoare.

Elevii au ascultat activ, au pus întrebări, s-au interesat cum pot deveni și ei antreprenori, unde se realizează producția lor, ce instituții au absolvit, care este regimul de lucru într-o zi, o lună, un an, cu care țări din lume au relații economice, ce planuri au pe viitor ș.a..

Această activitate are o mare valoare în procesul de învățământ, contribuie la învățarea umanizată. Astăzi o astfel de învățare este una în vogă, una rodnică pentru elevi. Ei au răspuns antreprenorilor locali cu recitaluri, cântece patriotice, dansuri, l-au omagiat și ei pe regretatul profesor Iurie Melnic, care era și un bun conducător artistic pentru toate activitățile extrașcolare în liceu, în sat, în comunitatea geografilor din țară.

Pentru o zi trăită intens în cadrul a două sărbători - una sfântă a țării și a neamului românesc și alta profesională, - Societatea de Geografie „Gheorghe Năstase” din Republica Moldova exprimă mulțumiri și grațitudine tuturor organizatorilor seminarului și urări de mult succes în continuare!

Serafima ROȘCOVANU

Moldova Europeană în viziunea copiilor

Moldova Europeană reprezintă visul și direcția pe care o urmează cu tenacitate țara noastră. Este o paradigmă a modernizării și alinierii la standardele occidentale, evidențiind aspirațiile Moldovei de a deveni parte integrantă a familiei europene.

În această viziune, Moldova Europeană își conturează identitatea bazată pe valorile fundamentale ale Uniunii Europene. Principii precum democrația, statul de drept și respectul pentru drepturile omului devin fundamentul societății moldovenești.

Educația de calitate devine un instrument-cheie pentru formarea unei cetățenii informate și angajate. Moldova Europeană nu este doar o direcție geografică,

ci și un proiect ambițios care definește calea spre o societate modernă, democratică și prosperă, ancorată în valorile și principiile Uniunii Europene.

Prin prisma acestei idei, elevii din ciclul primar din cadrul Liceului Teoretic „Mihai Eminescu” din municipiul Edineț au realizat eseuri și desene cu tema „Cum văd eu Moldova Europeană”, fiind ghidați în activitatea lor de învățătoarele Svetlana Dociu și Svetlana Marchici. Activitatea a fost organizată în parteneriat cu Asociația Obștească „Aripi de Viață” (președinte – Alina Postolachi).

Iată câteva dintre creațiile elevilor vizând subiectul în cauză:

Elevii Liceului Teoretic „Mihai Eminescu” din Edineț demonstrează prin desen „Cum văd ei Moldova Europeană”.

Desen de Arsenie Postolachi

Nicolae Stronciu

Moldova Europeană - clasa mea în miniatură

Integrarea europeană a Republicii Moldova este cel mai important obiectiv al țării noastre, ea nu se face ușor, este o acțiune plină de responsabilități ce trebuie onorate de către autorități, dar și de fiecare cetățean în parte, după cum înțelegem și sloganul plin de aspirații democratice: „Eu sunt Moldova, Eu sunt Europa”.

De ce se dorește ca Moldova să fie un stat european? Pentru că o „Moldovă Europeană” ar fi o țară înfloritoare, prosperă ce ar oferi cetățenilor săi condiții bune de trai și o viață decentă, acces la studii de calitate și școli dotate, proiecte inovative ce ar dezvolta și mai mult turismul în țara noastră atât de minunată, salarii mai mari pentru a face față cheltuielilor zilnelor de astăzi și a remunera după merit oamenii merituoși din Moldova.

În ochii mei de copil „Moldova Europeană” s-ar asemăna cu clasa mea: o clasă mare, formată din

oameni diferiți, dar care au tangențe și obiective comune, o sală de clasă inovativă, dotată cu tot ce este necesar pentru a înțelege mai bine programul de studii și a avea acces la tehnologii care ne facilitează modul de percepere, un mediator în forță care folosește cele mai oportune tehnici pentru a asigura succesul nostru școlar.

În clasă, am colegi puternici, am prieteni buni, dar și simpli tovarăși, însă un lucru este cert – de la fiecare învăț câte ceva. La fel și Uniunea Europeană cuprinde mai multe state: unele mai faimoase și puternice, altele mai mici, în curs de dezvoltare, așa cum este și Republica Moldova, tânără și ambițioasă, dar astfel de țări trebuie susținute și ajutate pentru a deveni și ele niște state prospere și sigure pentru cetățenii lor.

Eu văd „Moldova Europeană” ca și clasa mea: puternică, mare, frumoasă, unită, cu valori frumoase, pe care la școală le descoperim

împreună. O văd în tandem cu tot ce este nou și folositor, dar în același timp păstrând lucrurile frumoase moștenite de la străbuni și valorificându-le. O văd având în frunte o persoană cu experiență, onestă, care pune mai presus de orice asemenea valori, cum sunt: pacea, bunăstarea și traiul decent al cetățenilor săi.

Moldova este formată din oameni diferiți, dar răbdători unii cu alții, fiindcă așa ne cizelăm reciproc – acceptându-ne unii pe alții și respectând fiecare persoană. Schimbarea începe chiar de la noi!

Împreună formăm o putere mare, care are voce, împreună putem crea lucruri frumoase și mărețe, împreună putem colabora și atinge noi culmi, împreună suntem o forță!

Așa văd eu „Moldova Europeană”, o țară unită, dornică să urce pe culmi înalte, precum este și clasa mea!

Magdalena CEBAN, elevă,
clasa a II-a „A”

Marc Guțu

Daria Rusu

Xenia-Victoria
Scutaru

Matei Ursan

Moldova Europeană - familia mea în miniatură

De ce poporul nostru vrea această integrare? De ce se dorește a fi o „Moldova Europeană”? Pentru că o „Moldova Europeană” ar fi un stat prosper cu un trai decent, infrastructură dezvoltată, unde fiecare cetățean ar trăi cu demnitate, o „Moldovă” în care oamenii să se simtă „peste hotare”, fiind chiar la ei acasă, o „Moldovă” cu locuințe și prețuri accesibile pentru tineri și pensionari, o „Moldovă” cu drumuri bune ca să îți fie mai mare dragul să călătorești în lung și în lat, văzându-i toată frumusețea frapantă!

Cum văd eu Moldova Europeană? O văd ca și pe familia mea! De ce? Fiindcă am cea mai minunată familie: mamă grijulie și un tată protector care sunt cei mai buni mediatori, care știu ce e mai bun și oportun pentru familia noastră. Am patru surioare mai mici cu care împărtășesc din experiența și cunoștințele mele.

Pentru cea mai mare sunt un coleg de joacă, sprijin la nevoie și parteneri de luptă la sportul pe care îl practicăm. Pentru celelalte trei sunt un frate grijuliu, un model, un umăr de sprijin, un prieten devotat care le va ajuta ca și ele să ajungă

mari, puternice și independente, precum sunt și eu.

La fel și Uniunea Europeană are diferite state în componența sa: mari și puternice, influente și faimoase, experimentate și inovative, dar și mai mici care trebuie crescute spre a deveni și ele la fel de înfloritoare și prospere.

Eu văd Moldova europeană ca și familia mea: puternică, mare, frumoasă, unită, cu valori tradiționale moștenite de la străbuni, dar în același timp mereu în dezvoltare și pas în pas cu tot ce este nou, bun și folositor pentru noi. Statornică în timp și săritoare la nevoie oricând un membru al său are nevoie. Suntem răbdători unii cu alții, fiindcă suntem diferiți și totuși ne acceptăm cu bune și cu rele. Împărtășim din experiență și ne cizelăm reciproc.

Împreună formăm un întreg puternic cu un ecou frumos. Fiecare membru își aduce aportul pentru a crea ceva inedit, durabil și măreț. Împreună suntem mai puternici, solidari și zidim un viitor luminos. Așa aș vrea să fie și Moldova europeană: o familie mare, unită, prosperă și puternică!

Mihai CEBAN,
clasa IV-a „A”

Edinețul meu - o părticică a Moldovei Europene

Mă numesc Dan-Andrei Moraru, am 8 ani, sunt elev la Liceul Teoretic „Mihai Eminescu” din orașul Edineț, unde și locuiesc.

Am o familie extraordinară, unită și ne place mult să călătorim. Împreună cu părinții am vizitat mai multe locuri frumoase și cu istorie din Europa: orașe vechi și Dunărea măreață. Eu cu familia mea am dori să facem parte din această familie mare europeană, cu aceleași perspective mari pentru Moldova mea frumoasă.

Dar, de fiecare dată când ne întorcem acasă, împreună cu părinții, facem o concluzie – că cel mai sfânt și aproape de suflet loc pe pământ este acasă, la Edineț, unde cu siguranță în scurt timp vom fi și noi parte a familiei europene.

Visul meu este că, în timpul apropiat, vizitând orașe noi în Uniunea Europeană, să mă simt acasă, mândru că sunt și eu parte a ace-

tei comunități, purtând faima și să povestesc la toți copiii pe care îi întâlnesc, că sunt moldovean care locuiesc într-o țară cu aceleași valori frumoase și posibilități.

Deci, aici, acasă, avem nevoie de cât mai multe schimbări. Ce aș putea eu propune fiind copil pentru a ne apropia de visul nostru comun?

Pentru ca să fim mai aproape de nivelul calității de trai în Europa, noi, avem nevoie de schimbări în programa școlară ce ar include obiecte ce ne-ar explica nouă, copiilor, principiile de a trăi într-o societate dezvoltată bazate pe: democrație, libertatea gândurilor și ideilor, aspirații grandioase pentru dezvoltare continuă și un trai decent, respectarea fiecărui om ca personalitate.

Sunt mândru că trăiesc anume în Moldova, aici trăiesc oameni frumoși la chip și la suflet, ospitalieri, avem locuri care merită să fie

dezvoltate și descoperite, pentru a atrage investiții și turiști.

Noi, ca popor, avem obiceiuri și tradiții care merită să le cunoașcă Europa întreagă.

Suntem un neam înțelept, iubitor de pace, primitiv, muncitor, și cred că acestea sunt valorile care ne ar permite să ne încadrăm ușor în familia Europeană.

Numai acționând toți împreună, cei de acasă și cei plecați vom putea arăta tuturor că Moldova merită și este Europa, și Moldova va fi în Uniunea Europeană! Acesta este nu numai un vis de copil, dar o realitate care o așteptăm cu nerăbdare.

Anii care vin sunt ani de speranțe frumoase, de muncă continuă, sunt anii în care putem demonstra că, noi, ca popor, putem și merităm să aducem Europa acasă, inclusiv în orașul meu natal - Edineț.

Dan -Andrei MORARU,
clasa a II-a „A”

Moldova mea Europeană

Eu m-am născut în Moldova, care este o țară mică, dar frumoasă. Țara mea este bogată în livezi, câmpii roditoare, vii cu struguri dulci de poamnă, păduri verzi. Oamenii din Moldova sunt buni la suflet, muncitori, curajoși.

Mai sunt și alte țări frumoase, care fac parte din Uniunea Europeană și care au obiceiuri și tradiții diferite, dar totodată le respectă în comun. Toate aceste țări europene sunt minunate și eu aș vrea să le vizitez cât mai curând. Aș mai vrea

foarte mult, ca țărișoara mea să devină Moldovă Europeană. În acest caz țara mea va deveni o părticică a Uniunii Europene și va fi posibilă obținerea de investiții europene în economie, educație, infrastructură. Astfel se va obține o dezvoltare semnificativă a țării mele. Ce înseamnă Moldova Europeană?

Aceasta înseamnă dezvoltare, modernizare, libertate, trai decent, economie dezvoltată. Moldova mea ar avea un viitor luminos, pe care îl vom construi om cu om, sat cu

sat, oraș cu oraș. Așa s-a format și Uniunea Europeană, țărișoară cu țărișoară.

Toate țările care fac parte din Uniunea Europeană lucrează împreună pentru a se asigura că în Europa este pace, cetățenii trăiesc bine, toată lumea este egală în drepturi, sunt respectate limbile și culturile tuturor cetățenilor.

Sofia PÎSLARI,
clasa a II-a „A”

Viitorul european al Moldovei

Într-o zi obișnuită am primit o veste emoționantă - Moldova va deveni parte din familia Europeană. Haideti împreună să descoperim această lume europeană.

Prima stație de oprire este școala. Aici descoperim că învățarea prin joc și comunicare cu profesorii ne pregătește pentru viitorul nostru european. Elevi sunt din țări europene: Franța, Italia, Spania, cu care împărtășim tradițiile și obiceiurile. Împreună învățăm lucruri interesante despre alte țări din Europa, descoperind lucrurile și valorile lor de calitate. Următoarea stație este lucrul pentru adulți. Aici găsim locuri de muncă bine plătite și diversitate de cariere, iar părinții sunt fericiți și mulțumiți de salariile obținute. Transportul public este o stație minunată, pentru că găsim diverse căi de acces prin întreaga țară.

În orașele mari avem tramvaie și troleibuze, iar în cele mai mici - autobuze și piste pentru bicicliști. Ne bucurăm călătorind cu trenul prin Moldova noastră Europeană. Cea mai frumoasă stație este destinată parcurilor și spațiilor verzi, amenajate pentru distracții. Aici ne petrecem timpul liber cu părinții și bunicii, bucurându-ne de frumusețea monumentelor istorice și a copacilor îngrijiți.

Eu cred că Moldova Europeană este despre schimbare spre bine în toate: școală, lucru, familie, societate, sănătate. călătorii, vârstnici mai îngrijiți și copii mai fericiți.

Când voi crește mare, voi continua să aduc spor pentru Moldova mea Europeană!

Dimitris ZATIC,
clasa a II-a „A”

Dezvoltarea creativității elevilor la orele de informatică

Creativitatea este un aspect important în dezvoltarea elevilor, iar în cadrul lecțiilor de informatică, aceasta poate fi stimulată și încurajată în mod eficient. Informatica nu este doar despre învățarea unor concepte și tehnici, ci și despre dezvoltarea abilităților de gândire critică, rezolvare a problemelor și, desigur, despre creativitate. Creativitatea la elevi în cadrul lecțiilor reprezintă un aspect esențial în dezvoltarea competențelor acestora în domeniul IT.

Tatiana GUTIUM,
profesoară de informatică,
grad didactic unu,
LT „Principesa N.Dadiani”,
mun. Chișinău

Dezvoltarea continuă și vertiginosă a tehnologiilor duce la ideea ca elevii să fie încurajați să gândească creativ și sunt expuși la diverse probleme și provocări care necesită gândire creativă și abordări inovatoare. Prin încurajarea creativității, aceștia sunt motivați să găsească soluții inovatoare, neconvenționale și să-și dezvolte abilitățile de rezolvare a problemelor.

Profesorii au un rol esențial în a motiva elevii să gândească în „afara cutiei” și să abordeze problemele într-un mod creativ. Prin folosirea unor metode de predare interactive, profesorii pot inspira elevii să-și folosească creativitatea și să găsească soluții neobișnuite la problemele în cauză.

De asemenea, utilizarea unor proiecte și exerciții practice în cadrul lecțiilor de informatică poate stimula creativitatea elevilor. Atunci când li se oferă libertatea de a explora și de a experimenta, elevii sunt stimulați să-și folosească creativitatea și să găsească soluții inovatoare pentru problemele

apărute. Profesorul are rolul de coordonator care:

- să le permită elevilor să-și aleagă propriile proiecte de programare, astfel încât să poată explora subiectele care îi interesează cel mai mult;
- să încurajeze colaborarea între elevi pentru a rezolva probleme de programare complexă în echipă;
- să introducă elemente de gamification în activitățile de programare, cum ar fi competiții sau jocuri care să îi motiveze pe elevi să își îmbunătățească abilitățile;
- să ofere elevilor provocări și probleme de rezolvare care să le stimuleze gândirea creativă și abilitățile de rezolvare a problemelor;
- să le ofere elevilor libertatea de a experimenta diferite tehnologii

și limbaje de programare, astfel încât să își dezvolte un set diversificat de abilități;

- să încurajeze elevii să își împărtășească proiectele și ideile cu colegii lor, pentru a primi feedback constructiv și pentru a învăța unii de la alții;
- să organizeze vizite la companii de IT sau să invite profesioniști din domeniu să le vorbească elevilor despre carierele din IT;
- să sprijine elevii să își folosească creativitatea pentru a găsi soluții inovatoare la probleme sau pentru a dezvolta aplicații sau programe utile pentru comunitatea lor.

Creativitatea îi ajută să-și dezvolte, de asemenea, abilitățile de design și să creeze interfețe intuitive și plăcute pentru utilizatori.

Există numeroase aplicații și instrumente digitale, care pot fi folosite pentru a încuraja gândirea creativă în rândul elevilor. Aceste aplicații pot fi folosite atât pentru a dezvolta abilitățile de programare, cât și pentru a promova creativitatea și inovația în rândul elevilor.

Una dintre aplicațiile care poate fi folosită în acest sens este Scratch, dezvoltată de către MIT Media Lab. Scratch este o platformă de programare vizuală, care îi ajută pe elevi să creeze animații, jocuri și alte proiecte interactive. Prin intermediul Scratch elevii pot să-și folosească creativitatea și să creeze proiecte originale, folosind blocuri de cod simplu de înțeles.

O altă aplicație care poate fi folosită pentru stimularea creativității în cadrul lecțiilor de informatică este Code.org. Este o platformă de

învățare a programării, care îi ajută pe elevi să-și dezvolte competențele digitale și creativitatea. Prin intermediul platformei elevii pot să creeze jocuri, animații și alte proiecte interactive, folosind o varietate de instrumente și resurse disponibile din cadrul ei.

De asemenea, platforma Khan Academy oferă resurse și materiale educaționale care pot fi folosite pentru a stimula creativitatea în rândul elevilor. Oferă cursuri de programare și resurse educaționale care îi ajută pe elevi să-și dezvolte competențe digitale și creativitatea în cadrul proiectelor pe care le creează. Pentru a stimula creativitatea în cadrul orelor de informatică, profesorii pot adopta mai multe strategii:

Proiecte practice. Încurajarea elevilor să lucreze la proiecte practice care le permit să-și folosească imaginația și să găsească soluții inovatoare pentru probleme. De exemplu, pot fi încurajați să creeze aplicații sau jocuri pe calculator, să programeze roboți sau să dezvolte site-uri web.

Învățare bazată pe probleme. Profesorii pot prezenta elevilor probleme complexe și provocatoare și îi pot încuraja să găsească soluții creative și eficiente. Acest lucru îi va ajuta să-și dezvolte gândirea critică și abilitățile de rezolvare a problemelor din viața cotidiană.

Colaborare și brainstorming. Promovarea colaborării și a brainstormingului în cadrul orelor de informatică poate stimula creativitatea. Elevii pot lucra în echipe pentru a găsi soluții neobișnuite la probleme și pot împărtăși idei și perspective diferite.

Utilizarea tehnologiilor emergente. Profesorii pot introduce elevii

în tehnologiile emergente și le pot oferi oportunități de a experimenta cu aceste tehnologii. Acest lucru le va stimula curiozitatea și imaginația și îi va încuraja să gândească în mod creativ despre modul în care aceste tehnologii pot fi folosite în viitor, cum ar fi Micro:bit, MakeyMakey, Adafruit, Ozobot.

Tinkercad este un program de modelare 3D online care este utilizat de elevi, profesori, designeri profesioniști pentru a crea modele 3D pentru imprimare 3D, proiectare CAD și educație. Această aplicație conține diverse instrumente de lucru pentru modelarea obiectelor 3D.

Aplicațiile Genially și Canva sunt platforme online care permit utilizatorilor să creeze conținut interactiv animat, cum ar fi prezentări, infografice, ghiduri, imagini, videoclipuri, jocuri și teste distractive online. Sunt instrumente versatile, care pot fi utilizate de profesori, elevi, designeri și alții. Este ușor de utilizat chiar și pentru cei care nu au experiență, conține șabloane preconstruite, pot fi adăugate elemente interactive ce permit colaborarea cu alți elevi

Pot fi folosite la elaborarea proiectelor STE(A)M.

În concluzie, dezvoltarea creativității în cadrul orelor de informatică este esențială pentru formarea unor viitori profesioniști în domeniul IT. Prin adoptarea unor strategii care stimulează gândirea creativă și inovatoare, profesorii pot contribui la pregătirea elevilor pentru o carieră de succes, a viitorilor lideri și inovatori în domeniul IT.

DE LA TEHNICA PAGINII DE JURNAL - LA JURNALUL UNEI VACANȚE

Trăim un timp în continuă alergare, iar elevii de azi nu mai sunt cei de ieri: nerăbdarea și „setea” de nou este un imperativ al acestora. Anume din acest motiv, mai ales la orele din cadrul ariei limbă și comunicare, suntem puși sub semnul căutării continue, pentru că și noi, profesorii, avem nevoie de diversificarea modalităților și a mecanismelor prin care putem influența devenirea elevilor ca vorbitori calitativi ai unei limbi, precum și ca personalități capabile de judecăți calitative, de reflecții durabile, de decizii adecvate, de atitudini sănătoase și argumentate.

Una din provocările pe care mi le-am propus în ultimii ani a fost o experiență care a parcurs drumul de la simplu la complicat, astfel ca să ajungem, împreună cu elevii, la partea finală a realizării unui produs complex – un jurnal personal, cu toate componentele acestuia.

Pornirea este, în acest sens, cea mai simplă etapă, mai ales că și mecanismul ei este unul prin care au trecut copiii încă din etapa gimnazială timpurie - Tehnica Paginii de jurnal.

Exercițiul de început este unul care se prezintă ca realizarea unor etape elementare de elaborare a unui atare produs simplu:

- Data și locul redactării;
- Formula de adresare;
- Relatarea propriu-zisă a evenimentului;
- Formula de încheiere.

Propuneam, la început, un anumit tip de sarcină:

Te numești Victor/Victoria Vântu. Redactează în limita a două sute de cuvinte o întâmplare hazlie, petrecută în una din excursiile școlare. Orașul natal este Chișinău, data redactării acestei pagini de jurnal va fi 12 decembrie 2023. Veți include obligatoriu în compunerea ta o secvență de descriere, un segment dialogat, un alineat explicativ, precum și descrierea subiectivă a unei emoții.

Atunci când elevul realizează sarcina, ține cont de un algoritm, care îl va ajuta să-și organizeze cât mai consecvent relatarea, algoritmul pe care l-a exersat în câteva rânduri și care, în ca-

zul jurnalului, nu se deosebește mult de celelate tipuri de compuneri-relatări:

Introducere: Locul, data, formula de adresare, introducerea liniei subiectului pe marginea căruia se construiește relatarea.

Cuprins: Relatarea faptului propriu-zis în ordine cronologică, ținând cont neapărat de necesitatea secvențelor narative. Consemnarea unei trăiri, a unei emoții care a însoțit experiența aceluși eveniment, aspectul descriptiv al înregistrării emoției date, reflecțiile personale vizavi de aceasta.

Încheiere: Concluziile proprii, reflecții subiective în ceea ce privește importanța faptului relatat. Formula de încheiere.

Sarcina respectivă a fost, timp de un semestru, reluată în diverse contexte, pe care ni le permit unitățile de conținut, astfel încât, la un moment dat, să facă parte din instrumentele de primă linie, prin care se putea evalua competența elaborării unui text narativ, a alcătuirii unui dialog, a configurării unui segment reflexiv sau a unei descrieri.

Ajunși la final de semestru, în ajunul vacanței de iarnă, a venit și marea provocare: elaborarea, pe tot parcursul vacanței, a unui produs complex – JURNALUL UNEI VACANȚE.

Fiecare elev a insistat asupra acestei experiențe pe plan multiplu, înscriind, în jurnal, după terminarea fiecărei zile, evenimentele acesteia, impresiile proprii, aprecieri ale comportamentului și reacțiilor oamenilor din jur, comentarii privind propria persoană

reținem și anumite detalii ale unei întâmplări. Deseori detaliile se estompează sau chiar e posibil să se piardă prin labirinturile vremii. Astfel, este posibil să ne amintim rezultatul, dar s-ar putea să uităm succesiunea evenimentelor sau să nu ne amintim deciziile, concluziile la care am ajuns. Actualiza-

și configurând, prin aceea, propriul sistem de valori umane, morale, sociale, toate în raport cu cele trăite, observate, apreciate. Astfel, seară de seară, timp de două săptămâni, elevii au elaborat un proiect individual, structurat pe paisprezece pagini, fiecare din ele conținând câte o zi din această vacanță.

La revenirea în școală, au fost rezervate două ore anume pentru prezentarea produsului, pentru exprimarea impresiilor după o asemenea experiență, pentru stabilirea argumentelor în favoarea sau împotriva realizării unui asemenea efort, considerabil și cronofag, de altfel.

La finalul celor două lecții, cu efort comun, prin exercițiul sintezei, elevii au stabilit un șir de avantaje:

- Elaborarea jurnalului ne ajută să înregistrăm toate aspectele momentului prezent pentru o viitoare trecere în revistă a evenimentelor trecute. Întâmplările ce au avut loc în viața noastră, experiențele pe care le trăim și din care învățăm, toate acestea, înregistrate, garantează păstrarea lor cât mai autentică. Odată consemnate, experiențele pot, prin revenirea la ele, să ajute la stabilirea unor decizii mai târzii.
- Deși toate evenimentele prin care trecem se prezumă că se păstrează în memoria noastră, nu putem avea siguranța că întotdeauna

rea exactă a trăirii ne ajută să ne reamintim trecutul și să evităm repetarea aceluiași greșeli.

- Chiar și fără jurnal, momentele deosebite, experiențele și emoțiile extraordinare se stochează pe vreun „fișier” al memoriei noastre, dar jurnalul ne ajută să nu uităm majoritatea emoțiilor pe care le-am trăit în anumite momente.
 - Faptul consemnării în scris a gândurilor și trăirilor ajută la analiza acțiunilor și reacțiilor noastre cu mai multă obiectivitate. Scrisul încetinește acel flux de lucruri pe care le relatăm, permițându-ne să reflectăm și să analizăm experiențele prin care am trecut.
 - Elaborarea jurnalului conduce, la o anumită etapă, la optimizarea capacității de a comunica eficient. „Traducându-ne” trăirile în cuvinte scrise, vom putea să ne comunicăm mai ușor doar ideile, ci, și în timp, configurația propriei noastre valori interioare.
- Pe lângă cele relatate mai sus, menționăm și beneficiile pe care le

are elaborarea jurnalului pentru dezvoltarea adolescentului în calitate de personalitate complexă încă de la etapa preadolescenței:

- Obișnuința eliberării energiei acumulate, de orice calitate ar fi ea, prin exercițiul scrisului – confesiunea este un procedeu care are efecte calmante.
- Dezvoltarea abilității de luare a deciziilor: la actualizarea celor scrise se va conecta segmentul analitic, iar adolescentul calculează reacțiile pentru o ulterioară experiență similară.
- Dezvoltarea inteligenței emoționale, abilității de a recunoaște atât propriile emoții, cât și ale celorlalți. Examinarea acestora, prin intermediul jurnalului personal, este un bun punct de plecare în ceea ce privește manifestarea comportamentală și cele impulsuri emoționale de care nu eram pe deplin conștienți.
- Îmbogățirea vocabularului: pe măsură ce elevul scrie, felul în care se exprimă este cel mai mare câștig și, în timp, va stăpâni mai multe modalități și unități de vocabular, prin care să relateze întâmplările și trăirile.
- Dezvoltarea creativității. După cum creativitatea se referă la un flux de idei care trebuie ordonate de fiecare dată diferit, elaborarea jurnalului va contribui, inclusiv prin diversificarea modalităților de exprimare, la sporierea încrederii în sine și la evitarea blocajelor ce pot să apară.

Experimentul acesta s-a dovedit a fi unul rezultativ din toate perspectivele, iar ceea ce au reușit să realizeze elevii este posibil ca, la o bună parte din ei, să devină un mod de a-și trăi emoțiile și de a-și păstra astfel detaliile amintirilor.

Diana MĂMĂLIGĂ,
profesoară de limba română,
grad didactic superior,
LT „Orizont”, filiala Durlești

ACTIVITĂȚI EXTRACURRICULARE

PROIECTUL „EU SUNT POETUL ACESTUI NEAM”:
OMAGIU LUI GRIGORE VIERU (SCENARIU)

Svetlana CALMAȚUI,
învățătoare,
grad didactic I,
IPLT „Mihai Eminescu”,
or. Florești

Decorul

Într-un tablou scenic fermecător, peretele din spatele scenei se transformă într-un altar al artei, având în centru portretul marelui Grigore Vieru, însoțit de cuvintele emblematice „Sunt suflet din sufletul neamului meu”. Într-un joc armonios al imaginilor, restul spațiului devine un cer improvizat: un curcubeu tricolor strălucește, soarele răsare, iar picăturile de ploaie cad, creând un peisaj vizual de neuitat.

Pe partea dreaptă a scenei - un ecran se pregătește să găzduiască imagini dintr-un material PowerPoint, aducând în prim-plan aspecte esențiale ale operei și vieții lui Grigore Vieru. La marginea scenei - diverse flori aduc un omagiu sub formă de culori și mirosuri, în timp ce în sala plină de spectatori se conturează o galerie foto, o foaie literar-comemorativă și o vitrină cu cărțile lui Grigore Vieru.

Pe fundalul muzical al melodiei „Se duc artiștii”, interpretată de Vasile Șeicar, cortina coboară peste fotografiile unor personalități artistice de seamă, care ne-au părăsit: Doina și Ion Aldea-Teodorovici, Ion Vatamanu, Emil Loteanu, Grigore Grigoriu, Nicolae Sulac, și, bineînțeles, Grigore Vieru.

Prezentatorul 1:

A căzut o stea? Nu, a urcat la cer un Luceafăr, ce va dăinui în eternitate. Grigore Vieru s-a înveșnicit prin poezia sa. Poetul s-a împărțit între două lumi, o jumătate a ființei Sale a coborât „Mai jos ca iarba”, cealaltă jumătate a rămas pe veci să dăinuie deasupra florilor, printre sufletele noastre. A durat o Casă a Poeziei în care trăiește un neam întreg.

Prezentatorul 2:

Sunt ani de când poetul nu-și mai așteaptă oaspeții de ziua Domniei sale, dar aceștia vin să adreseze următorul mesaj: „Numele tău e și numele meu, e și numele nostru, e și numele Basarabiei, al Bucovinei, al României întregi.”

Prezentatorul 1:

Sunt iarbă, mai simplu nu pot fi - modest, afirmă poetul, evocând de fapt sacrificiul în numele crezului de salvare a sufletelor românilor. A fi simplu nu este o treabă ușoară. A fi simplu înseamnă să mori câte puțin în fiecare zi, în numele celor morți, până când te preschimbă în iarbă. Iar mai simplu ca iarba ce poate fi!

Prezentatorul 2:

„Omul nu îmbătrânește atât timp timp, cât nu moare copilul din el”. De aceea poetul se simte îndreptățit să spună:
„În fiecare dimineață îmi bate la geam copilul care am fost”.

Prezentatorul 1:

„Vârstele omului sunt ca o săptămână cu zilele ei”.

Ala -bala prin aluni

Ala-bala, prin aluni,
Unde ești, copile-luni?!
Și tu, copilandre-marți,
Cu mari ochii tăi mirați?!
Și tu, miercure, ah, floare
Adolescență visătoare?!
Și tu, joie mohorâtă,
Tinerețea mea pierdută?!
Nu pleca, vinere, încă,
Stea matură și adâncă!
C-o să vina sâmbăta
Cu rece suflarea sa
Și-o să-mi lase geana stinsă
Și-n duminici gura ninsă.

Două mere

Iar e toamnă. Zile calde.
Frunza ruginie cade.
Frumușel cei mici se spală
Și se duc cumiți la școală.
Maica în ghiozdan le pune
Câte două mere bune
Și creioane, cărți, caiete
Și le dă în mâini buchete.
Eu sunt mic, rămân acasă,
Vreau să plâng, că nu mă lasă...
Și-mi aduce mama mie
Mere mari, o farfurie.
Însa ce să fac cu ele?
Fie chiar să-mi dea și-o poală.
Eu vreau două, două mere,
Dar să le mănânc la școală.

Boc-boc

Boc-boc-boc!
Ploaia în umbrelă bate:
- Pot să intru?
- Nu se poate!
Boc-boc-boc!
Ploaia în asfalturi bate:
- Pot să intru?
- Nu se poate!
Boc-boc-boc!
Ploaia în țărână bate:
- Pot să intru?
- Da! Se poate!

Mulțumim pentru pace

Mama pâine albă coace,
Noi zburdăm voios,
Pentru pace, pentru pace
Mulțumim frumos.
Tata fluiera ne face,
Noi cântăm duios.

Pentru pace, pentru pace

Mulțumim frumos.
Înfloresc în jur copacii,
Ceru-i luminos.
Pentru pace, pentru pace
Mulțumim frumos.

Prezentatorul 2:

A avut grijă poetul să ne simțim copii. Măria sa ne-a mângâiat pe creștet fiind copilași de grădiniță, din paginile „Albinuței”, și astăzi ne trăim copilăria, evocând magicile vremi care ne fac să fim optimiști.

Prezentatorul 1:

Poezia lui Grigore Vieru e un lung și nesfârșit dor: dor de mamă, dor de neamul românesc întregit, un dor nemărginit de toate. Mama - icoana statorniciei, stăpână a universului ce menține respirația întregului cosmos.

Prezentatorul 2: „Nu-mi mai e dor de nimic, mamă. Numai de tine mi-e dor”.

Mama în câmp

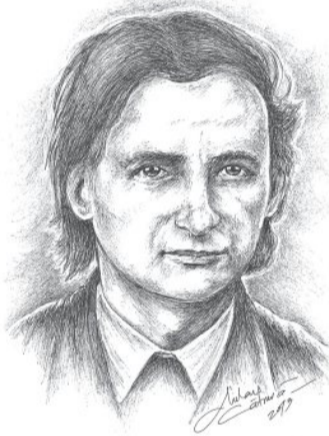
Peste dealul de-aramă
Curge soare-n asfințit.
„Odihnește, mamă, -
Pot rosti, în sfârșit.
Mai trăiește-n mine,
Sfântul grai să-l ascult.

Albei tale lumine
Închina-mă-voi mult.
Ea se șterge cu mâna
De sudoare și mit,
Coperind cu țărână
Chipul său ostenit.

Tu, iarbă, tot ai mamă?

Tu, iarbă, tot ai mamă?
De ai, de bună seamă:
Atunci când înverzești,
De ea îți amintești.
Tu, floare, tot ai mamă?
De ai, de bună seamă:

Atunci când înflorești,
De ea îți amintești.
Tu, stea, tot ai mamă?
De ai, de bună seamă:
Atunci când te ivești,
De ea îți amintești.

De ce?

- În părul tău, măicuță,
Un fir de ce-a-nălbit?
- De dorul tău, de grijă,
Copilul meu iubit.
- Bunica e mai albă.
Îi sunt mai drag? De ce?
- Mai mulți copii ea are,
De-aceea albă e.
Dar tușă? Și mai albă-!
Copii doar n-are ea.
De-aceea-i și mai albă,
Că-i tare singurea.

Mă rog de tine

Ma rog de tine, ploaie,
Când zbor către planete,
Stropește gura mamei
Și-o apară de sete.
Mă rog de tine, codru
(Căci anii tăi tot fi-vor)
Cuprinde-i caldă ființa
Și-o apară de vifor.

Mă rog de tine, iarbă,

Mângâie-i talpa goală
Și sarea grea din oase
Și-o apară de boală.
Mă rog de tine, munte,
Cât zboru-o să mă poarte
Sărută ochii mamei
Și-i apară de moarte.

Cântec de leagăn pentru mama

Dormi-adormi, măicuță dragă,
Dorm nepoții tăi de fragă,
Dorm și blidele spălate,
Dorm și rufele curate;
Dorm trudite-a scării trepte
Lângă cuibul meu de pietre,
Doarme-n tihnă greierașu-n
Clopotelul de la usă;

Doarme casa ta batrână,
Doarme via sub țărână.
Dormi! Prin vis, pe val de mare,
Să te vezi copilă mare,
Lângă-un ciob și o cordică
Să te vezi copilă mică.
Să te vezi și mai-nainte:
Când erai cum nu ții minte.

Dormi, măicuța mea albită,
Dormi, maicuța mea iubită

Prezentatorul 1:

Mama poetului, concretă,
reală, veghetoare și însuflețitoare a
spațiului copilăriei care este unul
matern, devine Mama naturii și a
Cosmosului, Muma în genere.

Cântecul Orele

Prezentatorul 2:

*Dacă n-ar fi iubirea, m-aș teme
de viață,* afirma poetul. Poate că,
într-adevăr, ochii femeii iubite sunt
marginea lumii.

Cât de frumoasă ești

Nu sunt al tău. Al nimănuia nu-s.
Cocorii mei de mult de tot s-au dus.
Eu priveghez străvechiul cer senin
Ce-asteaptă nori - el știe că ei vin.
Așa-i că nu-s de nici o folosință?
Ah! ce-am iubit. Cu căta suferință!
Un diavol mai ma-mpinge spre
prăpăstii -
Tot n-am scăpat de marginea năpăstii?
Frumoasă ca-n cântări la Solomon
Ori la vr-un David, roabă chiar
de suferi,

Ești, scumpo, trandafir, din Ierichon,
Un fir de lotus ești pe-un lac de nuferi.
Iubește-mă. Ori nici nu mă iubi.
Zic și eu doar: „To be or not to be!”
Dar lângă tine vorba n-are rost,
Aș vrea să fiu ori nici să nu fi fost.

E-o liniște iubirea?

E-o liniște iubirea?
Mi-s pletele albite.
Și tulbure mi-e somnul
Ca între două pite.
Nu știu: răsare iarba,
Mai curg pe văi izvoare?!
Depart ești de mine
Cum Luna e de Soare.
Pier stele neatine.
Noi stele se vor naște.
Am cunoscut durerea,
Nu am ce mai cunoaște.

Vreau să te văd

Vreau să te vad, femeie,
Sau vino să mă vezi,
Mi-e dor de iarba crudă
A ochilor tăi verzi;
De-a tale negre gene
Ce tremură ușor
Ca aburul de ploaie
Deasupra codrilor.
Vreau să te vad, bărbate,
Sau vino să mă vezi,
E timpul coasei, iată,
În ochii mei cei verzi.
Cosește, hai, ca iarba,
Cu rouă și cu stea,
Mai deasă și mai verde
Să crească-n urma ta.

Prezentatorul 1:

Limba este pentru Grigore Vieru
„Un grai cu ochii verzi de dor și istorie...
Un grai cu tâmpile îmbrobonate
de roua trudei creatoare. Nicăieri
dorul nostru de desăvârșire nu s-a
arătat mai cu dor și mai cu tărie ca în
cuprinsul limbii.”.

Prezentatorul 2:

Peste ani, cuvântul vierean
devine tot mai profund și mai puternic.
Luptând pentru crezul național,
după cum este și firesc, poetul
afirmă:

(Urmează poeziile *În limba
ta, Scrisoare din Basarabia, Cântare
scrisului nostru* și cântecul
Pentru ea).

Prezentatorul 1:

Creația sa va rămâne mereu o
creșă pentru prunci.

Prezentatorul 2:

O școală pentru copii.

Prezentatorul 1:

O căldură pentru tineret.

Prezentatorul 2:

Îndemnuri spre mai bine pentru
maturi.

Prezentatorul 1:

Și o alinare pentru cei bătrâni.

Prezentatorul 2:

„Este mai mult decât un poet, el
este un destin.”

Prezentatorul 1: Pentru toți, Vi-
eru este un simbol al neamului nos-
tru.

Prezentatorul 2: S-a stins poetul
în urma unui accident grav, într-o
zi blestemată de ianuarie a anului
2009. Poetul se contopește cu țărâna-
mamă. Astăzi, când se împlinesc 15
ani de la trecerea sa în eternitate,
Vieru se împune în limba română
ca cel mai iubit poet - poetul tuturor
vârștelor.

Înregistrarea poeziei „*Nu am,
moarte, cu tine nimic*”

Prezentatorul 1: La G. Vieru
flacăra interioară, chiar și atunci
când e mai slabă, niciodată nu e
simulare, după cum niciodată nu e
simulare nici naturalețea expresiei
lirice. Mai presus de toate, poetul
pune gândul, ideea, atitudinea lirică
exprimată răspicat, demn, major.

Prezentatorul 2: Are însă
convingerea fermă că și gândul, și
ideea, și atitudinea pot fi stăpânite
cu desăvârșire numai atunci, când
stăpânești cu desăvârșire forma
artistică, cuvântul ce exprimă
adevărul, magia și muzica acestui
cuvânt.

Prezentatorul 1: Poezia lui G. Vi-
eru realizează un contact liric de mare
emotivitate cu existența omului
contemporan în toată frumusețea,
măreția și dramatismul ei. Întrea-
ga creație a poetului - și versurile
pentru copii, și cele pentru maturi
- e străbătută de multă lumină și
omenie, de mult freamăt și sublim,
de un cuceritor lirism.

Prezentatorul 2: Toate acestea o
fac să aibă un ecou dintre cele mai
vii în inima cititorului. Cu adevărat,
așa este cum zis-a odată poetul
„Și sunt dat cuvântului/Ca grăul -
pământului.”

Prezentatorul 1: Vieru a fost
mai mult decât un poet, a fost însuși
sufletul Basarabiei. Pentru poet
dispariția fizică nu înseamnă moarte.
El trăiește prin poezia sa, prin fru-
mosul semănăt în inimile copiilor.
A fost, este și va rămâne Pilonul de
rezistență al culturii naționale.

Prezentatorul 2: Am pierdut un
poet pe pământ, dar avem un înger
în ceruri. Ne mândrim mult cu Gri-
gore Vieru și credem că moștenirea
pe care ne-a lăsat-o va fi admirată de
multe generații care își vor mângâia
sufletele cu versurile lui.

Prezentatorul 1: Versurile sale
sunt citite și cântate, fiind traduse în
zeci de limbi. Cu ajutorul lor a reușit
să se apropie de sufletele cititorilor și,
în primul rând, de cele ale copiilor.

Prezentatorul 2: Deși am pier-
dut un poet pe pământ, am câștigat
un înger în ceruri. Îi vom purta dra-
gostea și respectul, îi vom citi afori-
smele, știind că undeva, în sufletele
noastre, este o aleasă planetă - Pla-
neta Vieru. *Să-l citim și să-l cinștim
pe Grigore Vieru!*

Cartea și Lectura au misiunea de a educa

Masă rotundă consacrată Zilei Naționale a Lecturii

Sala de Lectură a Centrului de Formare Continuă și Leadership (SL CFCL) din cadrul Bibliotecii Științifice a Universității Pedagogice de Stat „Ion Creangă” din Chișinău, în parteneriat cu Departamentul Educație Timpurie și Învățământ Primar și Editura „Litera” au desfășurat, la 14 februarie, masa rotundă cu genericul „Cartea și Lectura au misiunea de a educa”. La eveniment au participat cadre didactice-formabili ai Programelor de formare continuă „Pedagogie Preșcolară, Pedagogie în Învățământul Primar”, bibliotecari din instituțiile de învățământ, precum și invitații speciali: Anatol Vidrașcu, președinte-fondator Editura „Litera”, și Oleg Cazacu, manager Editura „Litera”.

În cadrul mesei rotunde, consacrată ZILEI NAȚIONALE A LECTURII ÎN REPUBLICA MOLDOVA, cei 253 participanți au avut ocazia să descopere Rolul fundamental al cărții și lecturii în formarea fiecărui om, urmărind un șir de prezentări bine argumentate. Ecaterina Scherlet, director BȘ UPSC, a abordat Dezvoltarea colecției de carte,

un succes pentru o învățare de calitate. Cartea și Lectura – calea directă spre dezvoltare a fost tematica prezentării subsemnatei, bibliotecar principal, SL CFCL. Natalia Melnic, dr., lector universitar, DETÎP, CFCL, a vorbit publicului despre Importanța lecturii în instruirea și educarea elevilor. Anatol Vidrașcu a venit în fața formabililor cu Prezentarea

companiei „Litera”: Succesele în promovarea programului cultural-educativ de popularizare a cărții. Oleg Cazacu a prezentat Editura „LITERA”, partener în dezvoltarea colecțiilor de carte ale bibliotecilor din învățământ.

Vorbitorii au scos în evidență „Fereastra deschisă spre lectură și cunoaștere”, importanța lecturii în dezvoltarea capacității de înțelegere și interpretare a paginilor citite de copil, elev, student etc., crearea și dezvoltarea unui sistem propriu de valori, care să faciliteze rezolvarea situațiilor problematice întâlnite pe parcursul vieții.

De asemenea, au fost abordate mai multe probleme importante privind atragerea publicului la lectură, considerând că e necesar să gândim, să creăm, să inventăm noi și noi activități de promovare a cărții și lecturii în mediul pe care-l servim.

Accentul a fost pus și pe câteva obiective: cunoașterea domeniului bibliografic privind metodele de instruire la catalogul electronic, repozitoriul, a impactului acestuia asupra dezvoltării profesionale a cadrelor didactice și a bibliotecarilor din învățământ, în obținerea unor abilități de implicare pe deplin în utilizarea surselor electronice ale Bibliotecii Universitare.

Președintele-fondator al Editurii „Litera” și-a exprimat bucuria și respectul, fiind alături de cadrele didactice și de bibliotecarii din învățământ. Dumnealui a vorbit despre reușitele sale în fondarea propriei edituri „Litera” (3 mai 1989),

prima din spațiul românesc, despre editarea (în condiții complicate) a primului Abecedar cu grafie latină pentru copiii de la grădiniță și despre fondarea, la București, a unei edituri cu același nume, „Grupul Editorial Litera”, care, după câțiva ani, s-a plasat pe primul loc în România după numărul de titluri editate, tiraj și vânzări.

E de menționat faptul că, pentru activitatea sa editorială, Anatol Vidrașcu a fost decorat cu cele mai înalte distincții ale României și Republicii Moldova: medaliile „Mihai Eminescu” ale ambelor state românești (2000); ordinul național „Serviciul credincios în grad de comandor” (2009); „Stea României” în grad de ofițer (2014); „Ordinul Republicii” (2014); Premiul TVR Moldova „Pentru promovarea istoriei neamului” (2016); medalia aniversară „Centenarul Marii Uniri” (2021).

Parteneriatul dintre Departamentul Educație Timpurie și Învățământ Primar CFCL și Editura „LITERA” n-a fost întâmplător.

Invitatul special, Oleg CAZACU, managerul Editurii „LITERA”, implicat cu dăruire, alături de colegii de la bibliotecă, în organizarea acestui eveniment, a prezentat participanților produsele editurii recent apărute (300 volume), expuse la expoziția organizată în cadrul evenimentului, demonstrând și comentând fiecare titlu de carte.

Astfel, educatorii, învățătorii, bibliotecarii din învățământ, echipați cu cunoștințe, abilități și informații utile,

au transmis mulțumiri organizatorilor cu speranța că astfel de întâlniri vor mai fi organizate și vor participa cu mare interes. În cadrul evenimentului, Anatol Vidrașcu, directorul Editurii „Litera”, a donat Bibliotecii Științifice a UPSC un lot de carte, care va servi drept reper cadrelor didactice în implementarea programelor de dezvoltare profesională.

Elizaveta GLOBALA,
bibliotecar principal,
SL CFCL, BȘ UPSC

INESTIMABILĂ, LEGĂTURĂ DINTRE GENERAȚII

Traditional, pe parcursul lunii februarie, ușile instituțiilor de învățământ din țară se deschid cu nostalgie și bucurie pentru absolvenții. Foștii colegi de școală și profesorii se adună pentru a celebra împreună „Ziua întâlnirii cu absolvenții”. Dornici de a trăi inedita, irepetabila atmosferă a acestui eveniment, desfășurat în incinta instituției – Gimnaziul „Valeriu Hanganu” din satul Cociulia, raionul Cantemir, au sosit „acasă” zeci de absolvenți ai vestitei școli medii din Cociulia, unde de-a lungul anilor și-au făcut studiile sute de băieți și fete din sat, dar și din localitățile megieșe - Capaclia, Haragâș, Șamalia, Borogani, Tigheci, Congazic ș.a., promoțiile jubiliare -1974, 1984, 1994, 2004, 2019, 2020, 2021, 2022, 2023, acei care au absolvit instituția acum 50, 40, 30, 20, 10, 5 și un an în urmă.

...Cândva glasurile lor zglopii umpleau de viață școala, astăzi sunt studenți, părinți sau chiar bunici, angajați în țară sau dincolo de hotare în diverse domenii. Totuși, dorul și recunoștința i-au readus din nou la școală – locul în care au acumulat cunoștințe valoroase și în care au învățat ce înseamnă viața, prietenia. Corpul didactic al Gimnaziului „Valeriu Hanganu” s-a pregătit cu migală și dragoste pentru a-și întâlni foștii discipoli într-o atmosferă caldă și primitoare. În pofida faptului că viața i-a purtat în colțuri diferite, chiar și dincolo de hotare, chiar dacă a trecut un

an sau treizeci, patruzeci, cincizeci de ani, absolvenții s-au reîntors la școală cu același entuziasm cu care au pășit în clasa întâi. Conexiunea și prietenia legată pe băncile școlii a rezistat trecerii ireversibile a timpului. Au rămas surprinși de mărturisirile fiecărei promoții, reprezentanții cărora au dat frâu liber amintirilor, au depănat clipe și „filmulețe de scurt metraj”, împărtășind emoții greu de redat și zâmbete sincere. Cel mai emoționant moment a fost reîntâlnirea cu dascălii. În semn de recunoștință, absolvenții le-au dăruit flori și îmbrățișări. Chiar și la 1-2 săptămâni de la „Ziua întâlnirii cu absolvenții”, eoul evenimentului rămâne încă viu. Copleșiți de amintiri, absolvenții, alături de care s-au aflat și foști profesori care i-au învățat, au avut parte de momente emoționante până la lacrimi. Este vorba de școala natală, unde ei au studiat, de aici au plecat în lume, iar azi sunt bucuși că și-au revăzut colegii, pe care nu i-au mai văzut de ani de zile și de care le era foarte dor, au mărturisit vorbitorii. Știți că la Cociulia s-au născut, au crescut și au pășit „cu capul sus” în lume oameni renumiți, talenți - muzicieni, dansatori, scriitori și antreprenori. Important e că la Cociulia cresc oameni

de omenie, a declarat, cu mult drag, primarul Vladimir Putregai, absolvent și el al instituției. Vă doresc și vouă să fiți oameni de omenie, vă urez sănătate, pace, prosperitate, mult succes, a zis Vladimir Putregai.

Cu un mesaj de felicitare în deschiderea evenimentului, care a fost precedat de filmulețul „Pe aripile trecutului”, a venit directorul interimar al Gimnaziului „Valeriu Hanganu”, dna Tatiana Sava, care a recunoscut cu sinceritate: „Trăiesc emoții mari, plăcute, pentru că am ajuns să mă întâlnesc cu mulți colegi de școală, cu unii discipoli de-ai mei, pe care i-am învățat cu ani în urmă, sunt tare bucușă să-i revăd, mă bucur că din pleiada foștilor elevi avem oameni de treabă, specialiști dotați, artiști și ziariști. Într-un cuvânt, avem oameni deștepți și aș dori viitorilor absolvenți ai gimnaziului să ducă mai departe faima școlii”. Cei prezenți i-au întâmpinat cu drag pe elevii cl. IX-a (dirigintă - Nina

Tataru), mâine și ei absolvenți. Moderatorii Dumitru Pinzaru și Maria Lazo au ținut să salute oaspeții, amintindu-le că „au venit cu toții acasă; oare nu satul e cuibul spre care ne îndreptăm mereu și ne așteptăm cărările, orinde ne-am afla?”. În aplauzele asistenței, răsună imnul școlii Cociulia (Text-Polina Boișteanu, muzică-Valentina Balan, aranjament - Mihai Balan). Tradicional, au fost pomeniți dascălii trecuți pe alt tărâm („semnători de dragoste și lumină”), de care discipolii dumnealor își amintesc cu recunoștință. Profesorii care au activat și activează în gimnaziu au urcat pe scenă, unde au fost onorați cu flori și suvenire, însoțite de „Cânt profesorului”, interpretat de Sergiu Macaria și Ion Pinzari. La rândul lor, dascălii au cântat melodia „Dragii absolvenți” (autor-Tatiana Sava). A urmat pioasa recunoștință adusă absolvenților anilor 1970, 1974, 1984, 1994, 2004, 2014, 2019, 2020, 2021, 2022 și 2023, care, în aplauzele celor prezenți, au fost invitați în scenă, rând pe rând. În semn de recunoștință pentru dumnealor, Emilia Movilă și grupul vocal „Voci de argint” (conducător-V.Balan) au interpretat duioasa melodie „Anii mei frumoși de școală”. Au impresionat mult amintirile absolvenților, cum ar fi Ionela Stoica (care a interpretat și cântecul „Am familie bogată”), Filimon Dimcea, care i-au sfătuit pe absolvenții de mâine să nu ezite a învăța în permanență, a citi cât mai multă literatură, a se implica mai mult în activitățile școlii. Unul după altul au venit cu amintiri și întâmplări haioase absolvenții de ieri, pentru care a evaluat și colectivul de dans „Mocăncuța” (conducător-Tatiana Balan, fondator-Filimon Dimcea), au răsunat frumoasele cântece „Satul meu”, „Vă mulțumesc, colegii mei dragi”, interpretate de aceiași „Voci de argint”,

fascinanta melodie „Mai scriu un cântec și mă-ntorc acasă” (Ion Pinzari și Sergiu Macaria) ș.a.

Printre absolvenții prezenți au fost și actualii profesori ai gimnaziului, care au recunoscut cu sinceritate că „dacă ar fi să întorcem timpul înapoi, suntem siguri că toți noi care mai activează în gimnaziu, ar păși pe aceeași cale: colegiu, universitate pedagogică, ore publice, seminare, verificări de caiete. Ne motivați voi prin recunoștința voastră, ne remunerați cu zâmbetele și reușitele voastre”. Directorul adjunct pentru instruire, Valentina Domenco, a menționat buna organizare a evenimentului, la care și-au adus contribuția profesora de limbă și literatură română, Natalia Cîrlan, directorii adjuncți pentru educație-Tatiana Hanganu și Vera Hosman, în colaborare cu căminul cultural „Mihai Batâr” (Mihail Balan și Valentina Balan). În fața asistenței au venit cu melodii de suflet Tatiana Sava, Valentina Balan, ca în final, să interpreteze cu toții Imnul satului (autor - Ion Boișteanu, compozitor - Nicolae Mocanu). Promoțiile 1974 și 2004 au vizitat Muzeul de Istorie și Etnografie cu sediul în gimnaziu, făcând și câte o donație.

Absolvenții de astăzi sunt viitorul de mâine, căci frumos e viitorul spre care ne îndreptăm. Succesele ne-așteaptă doar dacă nu vom înceta să învățăm mereu și să muncim în permanență. Dascălii așteaptă rezultatele muncii de ani de zile anume în activitatea absolvenților dumnealor. Să nu uităm nicicând acest lucru.

Ion DOMENCO

Imagini: Natalia Cîrlan, profesoară de limbă și literatură română, Gimnaziul „Valeriu Hanganu” din satul Cociulia, raionul Cantemir

Univers Pedagogic pro

Chișinău, MD 2059, str. Doina, nr. 104, et 4

E-mail: universs2@mail.ru, univers.pedagogic@gmail.com

Tipar: ÎSFEF „Tipografia Centrală”. Comanda nr. 162.

ECHIPA REDACȚIONALĂ:

RESPONSABIL DE EDIȚIE ▶ Oxana Parașciuc

REDACTOR PRINCIPAL ▶ Nicolae Jantic

REPORTERI ▶ Iulian Bogatu,

Silvia Țurcan

CORECTOR ▶ Elvira Țăganaș-Pântea

MACHETATOR ▶ Iurie Babii

Redacția nu corespundează cu autorii, nu recenzează și nu restituie materialele necomandate. Preluarea articolelor și pozelor este posibilă doar cu acordul prealabil al redacției.

INDICE DE ABONARE LA:

„Poșta Moldovei” – PM21741

„Moldpresa Grup” SRL

Abonare online: <https://services.posta.md/abonarea2022#/publication/264>